

Vinga i Solnedgång- med eller utan Nato och värdlandsavtal

är titeln på vårt seminarium i kväll. Tomas vackra bild på affischen associerar till det neutrala fredliga Sverige som en värld att leva och utvecklas i. Som en utvecklad demokrati med utrymme för olika åsikter och värderingar, ett land som gett folkrörelser möjligheter att få människor att växa, att det alltid varit möjlighet för människor att starta på nytt och sträva mot ett gott liv. Vi vill att vårt land skall vara moget att ta emot människor som flytt undan krig och förtryck och här slippa känna krigets närvaro.

Vad är det nu som pågår? Fred skapas med fredliga medel! Men Sverige militariseras! Vi har mäktiga krafter emot oss. Ett års militära kostnader i världen skulle räcka till 700 år för FN:s reguljära utgifter!

Sedan länge har mestadels hemvärnet övat i Göteborgs södra skärgård ca 25 dagar per år. Accepterat som nödvändigt för att försvara Göteborgs hamn. Men nu ligger ett förslag att öka antalet skjutdagar till 115 innebärande att ett ton koppar och två ton bly hamnar i vattnet. Det skall bli en granatkastarbana på Käsö och internationell trupp skall inbjudas att öva. Förslaget bifölls av länsstyrelsens miljödelegation 2010 och medgav t.o.m. undantag för vissa internationella övningar. 2011 överlämnades förslaget efter beslut i mark- och miljödomstolen till regeringen. Nu ligger ärendet hos miljödepartementet för beslut. I går debatterades Hans Lindes interpellation i frågan i riksdagen.

Vi har i IKFF och Fredsam tillsammans med Skärgårdsuppropet agerat i frågan.

Våra insatser kallar vi Skärgårdskriget.

Bakgrunden är EU-fördraget. IKFF uppmärksammade att där inte stod något om fredlig konfliktshantering. FNstadgan har utförligt stadgat om förebyggande åtgärder som skall vidtagas före väpnad konflikt. EU-fördraget stadgar att medlemsstaterna förbinder sig att upprusta till den nivå EU bestämmer. EU skall ha en gemensam vapensmedja. Under EU-toppmötet i Göteborg 2001 höll IKFF seminarium på Artisten i tre dagar med titeln: Är EU ett fredsprojekt? Frågan besvarades med nej. Inga journalistger skrev om detta. Krossade glasrutor och brända caféstolar på Avenyn upptog tidningarnas intresse och vi fick ingen publicitet.

2004 kom SOU:77 *Snö mörker kyla*. Utredning om internationella övningar på svenskt territorium.

Utredningen konstaterade att Sveriges natur var utomordentligt väl lämpad för krigsövningar och sågs dessutom som en "utmärkt affärsidé". IKFF skrev remissvar med tydlig protest såväl av säkerhetspolitiska som miljömässiga skäl och föreslog att förslaget skulle läggas ner. *Snö, mörker kyla* remissbehandlades inte, har inte behandlats i Sveriges riksdag, ingen samhällsdebatt har hörts och det har blivit: Snö mörker kyla och Tystnad.

2011 höll IKFF kongress i Göteborg och den inleddes med seminarium: *Skärgårdskriget*. Politiker från Centern och Vänstern var med och jag minns att det var svårt att få med representanter från övriga partier. Representanten från försvaret höll linjen att "det inte var så farligt", det skulle nog inte bli så mycket skjutande och det fanns ingen anledning till oro. 2012 hade IKFF program på Bokmässan med titeln: *Med naturen som måltavla - om militariseringen i Sverige*. Ingrid Kjellander från Svenska Naturskyddsföreningen hade i sin uppsats belyst skadeverkningarna på naturen i och kring Vättern

I november samma år anordnade IKFF ett seminarium på Folkets Hus: *Militariseringen av Sverige - från neutralitet till krigsinsatser*. Johan Elwing från ARV/Aktionsgruppen Rädde Vättern/ och Kristina

Johansson från OFOG och representant från Skärgårdsuppropet belyste frågan om Internationell test- och övningsverksamhet i Sverige. Därefter diskuterade Valter Mutt /MP/ Kenneth G Forslund/S/ och Tom Heyman/M/ nu *Vägvalet i Göteborg Förändrad svensk säkerhetspolitik*.

I februari 2013 var det dags för ett seminarium i Fredsams regi på samma tema: *Militariseringen av Sverige*. Skärgårdsuppropet, Rädda Vättern och Ofog deltog och Fredsam lade fokus på svensk vapenhandel och konsekvenser av EU-medlemskapet.

Vid mötet formulerades ett uttalande som skickades till regeringen och riksdag:

ÖB:s uttalande att Sverige kan försvaras högst en vecka har satt fart på debatten om landets försvarsberedskap. ÖB kräver mer resurser och FP med flera partier följer i samma spår. Oss upprör inte ÖB:s besked eftersom vi i likhet med de flesta observatörer inte ser något hot mot Sverige för närvarande. Eventuella hot i framtiden är troligen av helt annan karaktär, såsom miljö- och klimatförändringar. Mer relevant för Sverige är tvärtom att nedrusta. De 90 miljarderna till nya Jasplan, t.ex. som skall ge oss skydd i 20 år kan i stället satsas på att göra vårt land starkt på andra områden. Det finns akuta behov nästan överallt.

Vi bör också bidra till nedrustning i världen. I stället för att bjuda ut vår ostörda natur som övningsfält för främmande makt och som uppvisningsfält för vapenindustrin, bör vi avveckla vapenexporten och satsa åter på vår roll som fredsmäklare och initiativtagare till nedrustning. Fred byggs med fredliga medel.

I augusti 2013 ordnade Fredsam "*Väcka för fred*" i ett tält utanför Stora Teatern under fyra dagar fyllda av föredrag, musik och kulturinslag. "Skärgårdskriget" var ett viktigt inslag också där.

IKFF:s projekt: *Kvinnor mobiliserar mot militarism* pågick under året och i augusti deltog vi från Göteborg tillsammans med andra kretsar i Motala och Karlsborg i program tillsammans med politiker och allmänhet.

IKFF har skrivit till riksdagsledamöter i Västra Götaland och uppmanat dem agera i frågan. Fredsamföreningar har deltagit i Miljödombstolens förhandling i Göteborg 4 oktober 2012 och i Göteborgs stads hearing 2 april 2014. Tillsammans med Skärgårdsuppropet uppvaktade vi Naturvårdsverket i frågan i december 2013.

Vi har också skrivit brev till försvarsminister Sten Tolgfors i frågan. När EU:s försvarsministrar besökte Göteborg bad vi om företräde men nekades på grund av tidsbrist och att "man hade många viktiga frågor att avhandla". Vi det tillfället demonstrerade vi i Brunnsparken och talade om att vi inte fick vara med.

Vi har också skrivit till miljöminister Lena EK som sade sig var intresserad av dialog med "folket" och inbjudit henne liksom vi nu gjort med Åsa Romson.

Sammanfattningsvis: Snö mörker kyla--tystnad. Ingen debatt, igår interpellationsdebatt.

Vad är riksintresse? Är försvar självklart överordnat miljö? Vi måste göra slut på krigen innan det gör slut på oss!

Anna-Lisa Björneberg, IKFF och Fredsam